

Öncelikli Olan İşler

Dinimizde zararı yok etmek, fayda sağlamaktan önce gelir. Yanlış yapmamak, doğru yapmaktan önce gelir. Genelde birçok iyi işimiz unutulur, fakat bir kötü işimiz hiç unutulmaz, daima karşımıza çıkarılır. Ne kadar iyi iş yaparsak yapalım, bunlar görülmez, ama bir hata yaparsak, bu asla unutulmaz. Onun için, yanlış sözden, yanlış bakıştan, yanlış işten çok sakınmalıdır.

İslam hukukunu bildiren Mecellenin, **(Def-i mefâsid, celb-i menafiden evladır)** kuralı, (Zararı yok etmek, fayda sağlamaktan önce gelir) anlamındadır. Birkaç örnek verelim:

Günahtan sakınmak, sevab kazanmaktan önce gelir. Yasaklardan, zararlardan kaçmak, iyi, faydalı şeyleri yapmaktan daha önce gelir. Mekruhtan sakınmak, sünnet işlemekten daha önce gelir. Haramdan sakınmak, farzı yapmaktan önce gelir.

Emirle yasak bir araya gelince, yasaktan kaçmak önce gelir. Bir emri yapmak, bir haramı işlemeye sebep olursa, haram işlememek için, o emir terk edilir, yapılmaz. Mesela namaz kılarken, necaseti temizlemek emirdir, başkalarının yanında avret yerini açmaksa yasaktır. Avret yerini açmadan temizleme imkânı yoksa, yasaktan kaçılır, yani avret yeri açılmaz.

(El emrû fevkal edeb) buyuruluyor. Yani, emre uymak, edebi gözetmekten önce gelir. Mesela, büyüklerle beraber yürürken, bir yere onlardan önce girmek edebe aykırıdır. Ama o büyük zat, gir demişse (Peki efendim) denilerek hemen girilir. **(Estagfirullah, önce siz buyurun!)** demek yanlıştır.

Dünya sevgisini kalbden çıkarmadan Allah sevgisini koymak mümkün olmaz. Kalbine Allah sevgisini koymak isteyen, haramlardan kaçarak dünya sevgisini kalbinden çıkarması gerekir. Kalbden dünya sevgisi çıkınca, Allah sevgisi kendiliğinden girer.

Bir de, (Ehemmi mühimme tercih) prensibi vardır. Bu, daha önemli olanı, az önemli olana tercihtir. Elzem yani daha çok lüzumlu olanı, daha az lazım olana tercihtir. Mesela sünnet işlemek, nâfileye tercih edilir. Hazret-i Ömer, sabah namazını kıldırınca, cemaat arasında bir genci göremeyip sebebini sordu. **(O, her gece nâfile ibadet yapıyor. Belki sabahı kılınca uyumuştur)** dediler. **(Bütün gece uyusaydı da, sabah namazını cemaatle kılsaydı, daha iyi olurdu)** buyurdu. Görülüyor ki bir farzı yaparken, edeplerinden bir edebi yapmak ve bir mekruhundan sakınmak, zikir, fikir ve murakabeden kat kat daha kıymetlidir. Bunlar, o edebleri yapmakla ve mekruhlardan sakınmakla beraber yapılırsa, elbette çok faydalı olurlar. Fakat onlar olmadan, bir şeye yaramaz.

Bunun gibi, bir lira zekât vermek, binlerce lira nâfile sadaka vermekten daha iyidir. O bir lirayı verirken, yani farzı yaparken bir edebini gözetmek, mesela, yakın akrabaya vermek de, o nâfile sadakadan kat kat daha iyidir. Bunun için, önce Ehl-i sünnete uygun iman etmek, sonra haramlardan sakınmak, sonra farzları yapmak, sonra mekruhlardan sakınmak, sonra müekked sünnetleri, daha sonra da müstehabları yapmak lazımdır. Bu sırada, önce olanı yapmayan, sonra olanı yapmasının faydası olmaz ve önce olanı yapabilmek için, sonra olanı terk etmesi caiz, hattâ vacib olur.

Kaynak: Dinimizislam.com sitesi